

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അയോധ്യാകാണ്ഡേ

॥ സപ്തദശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| സപ്തദശഃ സർഗഃ ||

രാജമാർഗസുഷമാമവലോകയതഃ സുഹൃദാം വചാംസി ശൃൺവതശ്ച
ശ്രീരാമസ്യ പിതൂർഭവനേ പ്രവേശഃ

സ രാമോ രഥമാസ്ഥായ
സമ്പ്രഹൃഷ്ടസുഹൃജ്ജനഃ |
പതാകായ്ജസമ്പന്നം
മഹാർഹാഗുരുധൂപിതം || 2.17.1 ||

അപശ്യന്നഗരം ശ്രീമാൻ
നാനാജനസമൻവിതം |
സ ഗൃഹൈരഭ്രസങ്കാശൈഃ
പാണ്ഡുരൈരുപശോഭിതം || 2.17.2 ||

രാജമാർഗം യയൗ രാമോ
മധ്യേനാഗുരുധൂപിതം |
ചന്ദനാനാം ച മുഖ്യാനാ -
മഗുരുണാം ച സഞ്ചയൈഃ || 2.17.3 ||

ഉത്തമാനാം ച ഗന്ധാനാം
ക്ഷൗമകൗശാംബരസ്യ ച |
അവിധ്യാഭിശ്ച മുക്താഭി -
രുത്തമൈഃ സ്താടികൈരപി || 2.17.4 ||

ശോഭമാനമസംബാധം
 തം രാജപഥമുത്തമം |
 സംവൃതം വിവിധൈഃ പുഷ്പൈ -
 ര്ഭകൈഷ്യരുച്ചാവചൈരപി || 2.17.5 ||

ദദർശ തം രാജപഥം
 ദിവി ദേവപതിർയഥാ |
 ദധ്യക്ഷതഹവിർലാജൈ -
 ര്യുപൈരഗുരുചന്ദനൈഃ || 2.17.6 ||

നാനാമാൽയോപഗന്ധൈശ്ച
 സദാഭ്യർചിതചത്വരം |
 ആശീർവാദാൻ ബഹുൻ ശൃൺവൻ
 സുഹൃദ്ഭിഃ സമുദീരിതാൻ || 2.17.7 ||

യഥാർഹം ചാപി സമ്പൂജ്യ
 സർവാനേവ നരാൻ യയൗ |
 പിതാമഹൈരാചരിതം
 തഥൈവ പ്രപിതാമഹൈഃ || 2.17.8 ||

അദ്യോപാദായ തം മാർഗ -
 മഭിഷിക്തോനൂപാലയ |
 യഥാ സു പോഷിതാഃ പിത്രോ
 യഥാ സർവൈഃ പിതാമഹൈഃ |
 തതഃ സുഖതരം സർവേ
 രാമേ വത്സ്യാമ രാജനി || 2.17.9 ||

അലമദ്യ ഹി ഭുക്തേന
 പരമാർഥൈരലം ച നഃ |

യദി പശ്യാമ നിർയാന്തം
രാമം രാജേ്യ പ്രതിഷ്ഠിതം ||2.17.10 ||

തതോ ഹി നഃ പ്രിയതരം
നാൻയത് കിഞ്ചിദ് ദവിഷ്യതി |
യഥാദിഷേകോ രാമസ്യ
രാജേ്യനാമിതതേജസഃ ||2.17.11 ||

ഏതാശ്ചാൻയാശ്ച സുഹൃദാ -
മുദാസീനഃ ശുഭാഃ കഥാഃ |
ആത്മസമ്പൂജനീഃ ശൃൺവൻ
യയൗ രാമോ മഹാപഥം ||2.17.12 ||

ന ഹി തസ്മാൻമനഃ കശ്ചി -
ച്ചക്ഷുഷീ വാ നരോത്തമാത് |
നരഃ ശക്നോത്യപാക്രഷ്ടു -
മതിക്രാന്ത്യേപി രാഘവേ ||2.17.13 ||

യശ്ച രാമം ന പശ്യേത്തു
യം ച രാമോ ന പശ്യതി |
നിന്ദിതഃ സർവലോകേഷു
സ്യാത്മാപ്യേനം വിഗർഹതേ ||2.17.14 ||

സർവേഷു സ ഹി ധർമാത്മാ
വർണാനാം കുരുതേ ദയാം |
ചതുർണാം ഹി വയഃസ്ഥാനാം
തേന തേ തമനുവ്രതാഃ ||2.17.15 ||

ചതുഷ്ഠമാൻ ദേവപഥാം -
ശൈത്യംശായതനാനി ച |

പ്രദക്ഷിണം പരിഹര -
ഞ്ജഗാമ നൃപതേഃ സുതഃ ||2.17.16 ||

സ രാജകുലമാസാദ്യ
മേഘസംഘോപമൈഃ ശുഭൈഃ |
പ്രാസാദശൃംഗൈർവിവിധൈഃ
കൈലാസശിഖരോപമൈഃ ||2.17.17 ||

ആവാരയദ്ഭിർഗഗനം
വിമാനൈരിവ പാണ്ഡുരൈഃ |
വർധമാനഗൃഹൈശ്ചാപി
രത്നജാലപരിഷ്കൃതൈഃ ||2.17.18 ||

തത് പൃഥ്വിവ്യാം ഗൃഹവരം
മഹേന്ദ്രസദനോപമം |
രാജപുത്രഃ പിതൂർവേഷു
പ്രവിവേശ ശ്രീയാ ജ്വലൻ ||2.17.19 ||

സ കക്ഷ്യാ ധൻവിഭിർഗുപ്താ -
സ്തിസ്രോതിക്രമ്യ വാജിഭിഃ |
പദാതിരപരേ കക്ഷ്യ
ഭ്യ ജഗാമ നരോത്തമഃ ||2.17.20 ||

സ സർവാഃ സമതിക്രമ്യ
കക്ഷ്യാ ദശരമാത്മജഃ |
സന്നിവർത്യ ജനം സർവം
ശുദ്ധാന്തഃപുരമത്യഗാത് ||2.17.21 ||

തസ്മിൻ പ്രവിഷ്ടേ പിതൂരന്തികം തദാ
ജനഃ സ സർവോ മുദിതോ നൃപാത്മജേ |

പ്രതീക്ഷതേ തസ്യ പുനഃ സ്മ നിർഗമം

യഥോദയം ചന്ദ്രമസഃ സരിത്പതിഃ ||2.17.22 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അയോധ്യാകാണ്ഡേ സപ്തദശഃ സർഗഃ ||